

novoles

23. aprila 1979

LESNI KOMBINAT NOVO MESTO – STRAŽA

PLAN IN UKREPI ZA NJEGOVO IZVRŠITEV

S TEM PLANOM IN UKREPI SI V NAŠI TOZD POSTAVLJAMO NALOGE IN DOLŽNOSTI, S KATERIMI SE OBVEZUJEMO, DA BOMO V LETU 1979 USPEŠNO DOSEGLI TISTE CILJE, ZARADI KATERIH ZDRUŽUJEMO SVOJE DELO, TO JE, DA BOMO USPEŠNO ZADOVOLJEVALI SVOJE IN SKUPNE POTREBE.

I. CILJI PLANA IN UKREPOV

Ko pristopamo k delu, si vedno postavljamo cilje, ki dajejo smisel našemu delu, obenem pa nam dajejo tudi pogum, da začeto delo kljub težavam tudi končamo. Tudi v naši TOZD si za leto 1979 postavljamo cilje našega dela in sicer: povečanje dohodka ter iz njega izvirajoče povečanje sredstev za osebne dohodke, povečanje sredstev za skupno in splošno porabo ter povečanje sredstev za akumulacijo.

1. POVEČANJE DOHODKA

Povečanje dohodka je v samoupravni urejeni družbi temeljni cilj planov gospodarjenja. Iz dohodka se napajajo vsa tri področja družbene porabe: tako osebna, skupna in splošna kot tudi investicijsko-razvojna poraba. Zato velja osnovno pravilo: povečanje dohodka omogoča boljše zadovoljevanje vseh potreb!

2. POVEČANJE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE

Osebni dohodki in skupna poraba so viri osebne porabe. Osebni dohodki nam omogočajo življenjski standard, to je, kolikor zaslužimo, toliko imamo. Najmanj, kar moramo s svojim delom zagotoviti je, da zagotovimo rast sredstev za osebne dohodke v taki višini, kot rastejo življenjski stroški. S tem ustvarimo enak življenjski standard kot v preteklem letu. Vsi pa težimo za tem, da se naše življenjske razmere izboljšujejo, zato si postavljamo cilj povečanja sredstev za osebne dohodke. Več sredstev ustvarimo, višje osebne dohodke dosežemo – vendar le z delom.

3. POVEČANJE SREDSTEV ZA SKUPNO IN SPLOŠNO POTROŠNJO

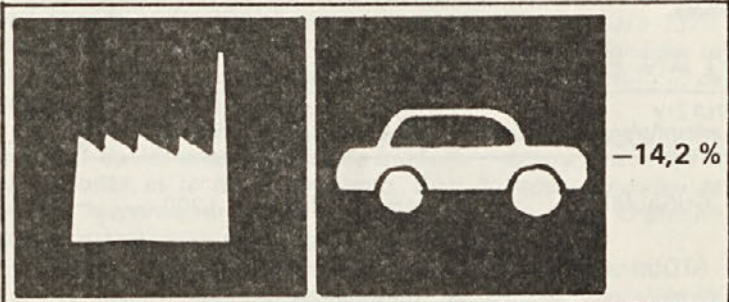
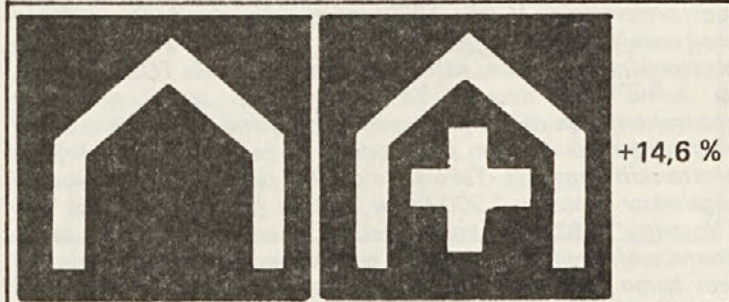
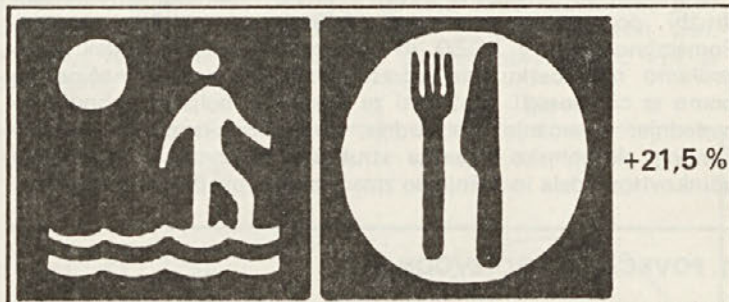
Vzporedno z izboljševanjem osebnih življenjskih razmer skrbimo v naši družbi tudi za skupni in splošno družbeni razvoj, preko katerega zadovoljujemo skupne in splošne potrebe oz. naš skupni družbeni standard. S sredstvi za skupno porabo omogočamo preko samoupravnih interesnih skupnosti razvoj kulture, zdravstva, vzgoje in izobraževanja ter socialnega varstva, s sredstvi za splošno porabo pa omogočamo delovanje vsem ostalim ustanovam naše družbe. V letu 1979 bomo v ta namen omogočili povečanje sredstev za 14,6 %. Boljši družbeni standard je enako pomemben kot naš osebni, zato moramo vplivati tudi na njegovo rast in program.

4. SREDSTVA ZA AKUMULACIJO

Razvoj družbe in TOZD zahteva nenehno širjenje materialnih osnov dela. Širimo jih tako, da neprestano vlagamo del sredstev za investicije. V naših samoupravnih sporazumih smo se obvezali, da bomo odredili za akumulacijo več sredstev, če bo višji dohodek. V letu 1979 bomo zmanjšali razporeditev sredstev za akumulacijo za 14,3 %. S tem ko izdajamo sredstva za akumulacijo, si v bodoče zagotavljamo izboljšanje delovnih pogojev dela in večanje dohodka. Sredstva za akumulacijo omogočajo torej razvoj TOZD in družbe!

TOZD
TG

+25,8%

OPOMBA: Na desni strani navedene številke in odstotki pomenijo, za koliko povečujemo sredstva v letu 1979 v primerjavi z letom 1978. Na primer: če je pri dohodku +25,8 %, pomeni, da bomo v letu 1979 povečali dohodek za toliko odstotkov. Ne pomeni pa to na primer, da bomo povečali osebne dohodke za 21,5 % na delavca, ampak se bo za toliko povečala le skupna masa za osebne dohodke.

II. POGOJI GOSPODARJENJA V LETU 1979

Ko stopamo v novo poslovno leto, moramo upoštevati pogoje, v katerih bomo gospodarili. Ti pogoji so predvsem: zmogljivosti (prostorske in strojne), s katerimi razpolagamo, tržno povpraševanje in povpraševanju ustrezna izbira proizvodnega programa ter gibanja cen na tržišču.

1. ZMOGLJIVOSTI

V letošnjem letu bomo gospodarili v enakih pogojih kot lani. Povečali bomo le strojni park za štiristranski skobelni stroj in lastno transformatorsko postajo. Če bi hoteli močnejše širiti proizvodnjo je ne moremo, ker so prostorske zmogljivosti naše TOZD pod spomeniškim varstvom. Zato ostajamo pri enakih proizvodnih zmogljivostih kot lansko leto, le da izbiramo ekonomsko bolj učinkovit program.

+ 2 TRŽNO POVPRASEVANJE

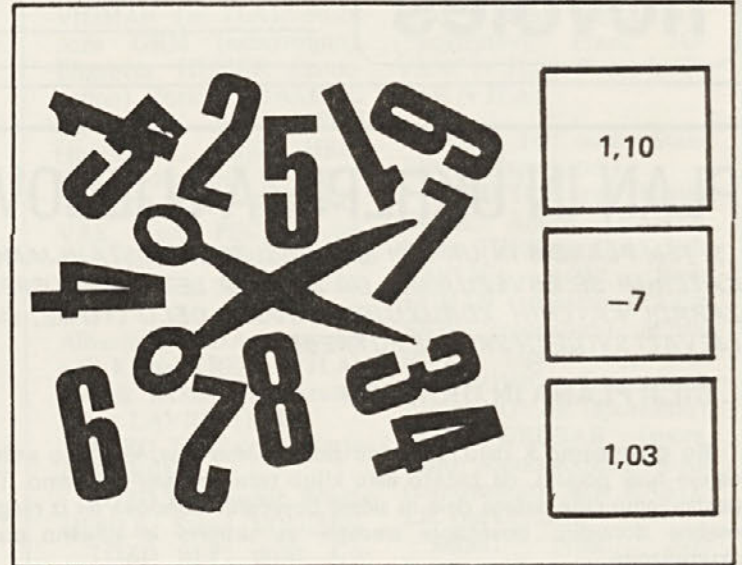
Tržno povpraševanje po naših izdelkih bo v tem letu ugodno. Največje povpraševanje je po stolih tipa „Nostalgia“, ki jih prodajamo na ameriškem tržišču; proizvodnjo imamo prodano že za celo polletje. Predvidevamo, da se v l. 1979 ne bomo srečevali s težavami prodaje na trgu.

+ 3. STRUKTURA PROIZVODNJE

Že v preteklem letu smo prestrukturirali naš proizvodni program. Bistveno smo zmanjšali proizvodnjo gugalnikov in prešli na proizvodnjo stolov tipa „Nostalgia“. Tudi v tem letu sledimo povpraševanju na trgu in cenam ter pospešujemo proizvodnjo stolov tipa „Nostalgia“. Da bi omogočili dopolnitev te proizvodnje in bolj povezano prodajo, bomo pristopili še k proizvodnji podnožij miz omenjenega tipa stolov.

- 4. ŠKARJE CEN

Razmerje med rastjo nabavnih in prodajnih cen bistveno vpliva na ekonomski položaj TOZD. V letu 1979 gre razmerje te rasti za našo TOZD v negativno smer: cene surovinam in repromaterialu rastejo za 7 % hitreje kot pa cene naših izdelkov. To pomeni, da se bomo v tem letu srečevali s problemi, ki jih prinašajo škarje cen. Izboljšanje proizvodnih zmogljivosti, boljša struktura proizvodnega programa pa nam vendarle omogočajo delno preseganje negativnih vplivov škarij cen.

III. NAČINI DOSEGANJA DOHODKA

Dohodek so ustvarjena sredstva, ki jih v samoupravno urejeni družbi po samoupravni poti delimo za različne namene. Pomembno je da v TOZD ustvarimo čim večji dohodek. Zato moramo na začetku leta izbrati čim boljše poti ali načine, da bomo ta cilj dosegli. Možnosti za doseganje boljšega dohodka so naslednje: povečanje proizvodnje, optimalizacija proizvodnje ali čimbolj ekonomsko uspešna struktura proizvodnje, povečanje učinkovitosti dela in težnja po zmanjševanju proizvodnih stroškov.

1. POVEČANJE PROIZVODNJE

Če hočemo povečati dohodek v naši TOZD, moramo povečati tudi proizvodnjo. V letu 1979 načrtujemo povečanje vrednosti proizvodnje v primerjavi z letom 1978 za 28,2 %. Kljub prostorskim omejitvam, katerim je podvržena naša TOZD, upamo, da bomo plan dosegli. To pa predvsem zaradi nadaljnjega prestrukturiranja našega proizvodnega programa, kjer težimo k bolj ekonomsko učinkovitim proizvodom, ki pa ne zahtevajo širjenja prostorskih kapacitet. Tako za leto 1979 načrtujemo proizvodnjo gugalnikov v obsegu 1.200 kosov letno in proizvodnjo stolov tipa „Nostalgia“ 93.000 kosov letno. Plan proizvodnje bomo uresničevali predvidoma s 5,2 % povečanjem števila zaposlenih. Pri tem bomo težili k vse boljši organizaciji proizvodnje, da bi bili delovni uspehi čim boljši. Plan proizvodnje nam prikazuje spodnja tabela.

PLAN PROIZVODNJE ZA 1979

NAZIV PROIZVODA	ENOTA MERE	PROIZ 1978	PLAN PROIZ. 79	INDEKS 79/78
GUGALNIKI	kom.	52,430	1,200	—
STOLI	-II-	—	93,000	—
PLAN PROIZVODNJE v 000 din		32,871	* 42,140	128,2

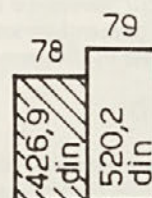
* PO CENAH V LETU 1979

2. OPTIMALIZACIJA PROIZVODNEGA PROGRAMA

V naši TOZD težimo k doseganju čim višjega dohodka. Če hočemo ta cilj doseči, moramo tudi proizvodni program ustrezno prilagajati trgu in kapacitetam. Spodnji grafikon nam prikazuje, kako smo prilagajali proizvodni program tem zahtevam. S povečanjem proizvodnih kapacitet stolov tipa „Nostalgia“ bomo omogočili načrtovano porast vrednosti proizvodnje na zaposlenega za 21,9 %. Upamo da bomo to rast dosegli in celo presegli, če bo izdoba polizdelkov iz posameznih kooperantskih TOZD in zunanjih delovnih orgnizacij redna. Poleg tega bomo težili k vse večji specializaciji proizvodnega programa.

VRED. PROIZVOD. NA ZAPOSLE. v 000 din

I. STOLL

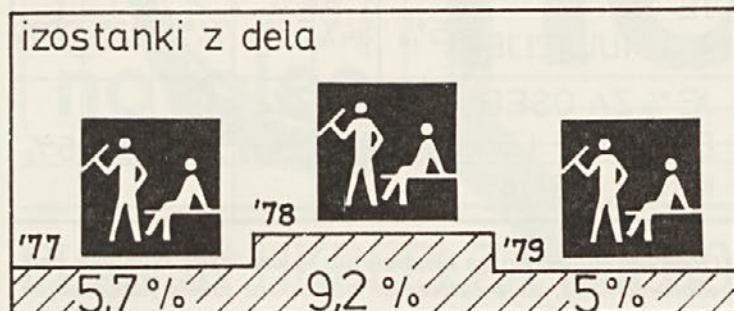
3. UČINKOVITOST DELA

Kaj je to učinkovitost dela?

Učinkovitost dela je predvsem: dobra izraba delovnega časa, dobro izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti in dobra kvaliteta izdelkov. Na učinkovitost dela vpliva v prvi vrsti dobra organizacija dela, odnos delavcev do delovnih nalog in prisotnosti na delu.

Prisotnost — kakšen odnos imamo do dela?

Prisotnost na delovnem mestu je izredno pomembna, saj bistveno vpliva na doseganje delovnih uspehov vse TOZD. Imamo več vrst odsotnosti z dela (bolniške, nepravilni izostanki, zamude ipd.). Zato težko dosežemo postavljene delovne naloge. S tem si pa zmanjšujemo dohodek. V letu 1978 smo v primerjavi z letom 1977 zabeležili močan porast izostankov z dela, veliko je bilo predvsem boleznin do 30 dni in neplačanih izostankov. Za leto 1979 se zato obvezujemo, da bomo zmanjšali izostanke vsaj na raven iz l. 1977.

Delovna učinkovitost — kako jo bomo uresničevali?

V preteklem letu smo sprejeli novo nagrajevanje po delu, s čimer smo hoteli na eni strani doseči pravično nagrajevanje po delu in na drugi strani spodbujanje delovne storilnosti pri vseh delavcih, ker v preteklem letu sprejete obveze nismo v celoti uresničili na vseh področjih dela, si za l. 1979 postavljamo na novo nalogo, da na eni strani povečamo storilnost in na drugi strani, da bomo dejansko

dosegli tudi pravično nagrajevanje, to je, da bo bolje nagrajen tisti, ki delo opravi kvalitetno in v predvidenem času, manj pa tisti, ki tega ne stori.

Doseganje delovne učinkovitosti, tako prisotnost na delu kot tudi delovna storilnost, ki jo merimo z merili ugotavljanja delovne učinkovitosti, ni zadeva poslovočnih organov. Če bi bila njihova, bi le-ti izgedali zgolj kot priganjači. To je predvsem naloga vseh delavcev zlasti pa samoupravnih organov in političnih organizacij, katerih skrb je, da zagotovijo ustrezne odnose do delovnih nalog.

4. ZMANJŠANJE PROIZVODNIH STROŠKOV

Za povečanje dohodka, ki ga nameravamo ustvariti v letu 1979, je poleg cen na tržišču, izbire ustreznega proizvodnega programa, prisotnosti na delu in delovne učinkovitosti pomembna tudi pazljivost v proizvodnem procesu. V samem proizvodnem procesu, torej med delom, lahko vsak delavec, pa naj bo v pisarni (režijski delavci) ali pri stroju privarčuje veliko denarja. S tem se zmanjšajo stroški proizvodnje, na drugi strani pa na ta način lahko povečamo dohodek, ki ga potem razporejamo. Če na primer dosežemo samo 1 % prihranka pri proizvodnih stroških, dosežemo kar 2,0 % večji dohodek, s tem pa povečamo maso za osebne dohodke za 1,6 %, kar pa ni malo. Tako končno vplivamo tudi na višino osebnih dohodkov. Za leto 1979 si zato postavljamo obvezo, da bomo v tem letu skušali čim bolj zmanjševati vse vrste stroškov, ki nastajajo v proizvodnji. To bomo dosegli z doslednim spoštovanjem meril za ugotavljanje delovne učinkovitosti. Naš cilj bo,

da ne bomo presegli planiranih stroškov, obenem pa bomo, kjer bo mogoče, iskali primerne izboljšave, s katerimi bi lahko še bolj zmanjšali proizvodne stroške.

IV. PLAN CELOTNEGA PRIHODKA IN DOHODKA

Celotni prihodek je v denarni obliki izražena vrednost proizvodov, prodanih na trgu. Celotni prihodek je rezultat dela, vgrajenega v izdelke in uspešnosti gospodarjenja, je rezultat poslovne uspešnosti TOZD. Sestavine ustvarjenega prihodka so materialni stroški, amortizacija in dohodek. Prikazali bomo, kolikšen dohodek bomo ustvarili v tem letu, kako ga bomo razdeljevali in po kakšnem načrtu bomo razporejali čisti dohodek.

A. IZRAČUN DOHODKA

Za leto 1979 načrtujemo dohodek v višini 16.659.000,— din. Izračunamo ga iz celotnega prihodka in sicer tako, da od celotnega prihodka, to je od celotne ustvarjene vrednosti prodanih proizvodov naše TOZD, odštejemo materialne stroške in amortizacijo. Materialni stroški so tisti stroški, ki nastajajo v proizvodnji: porabljene surovine, material in posredni stroški (elektrika, gorivo, vzdrževanje itd.). Amortizacija so sredstva, ki jih izločamo za obnavljanje izrabljenih strojev. V tem letu načrtujemo 47.773.000,— din celotnega prihodka. Porabljena sredstva: materialne stroške in amortizacijo, načrtujemo v višini 32.106.000,— din. Ko ta sredstva odštejemo od celotnega prihodka, pridemo do dohodka. To metodo izračunavanja nam prikazuje spodnja tabela.

IZRAČUN DOHODKA

CELOTNI PRIHODEK	47,773 din
- MATER. STROŠKI	31,710 din
- AMORTIZACIJA	404 din
=	32,114 din
= DOHODEK	15,659 din

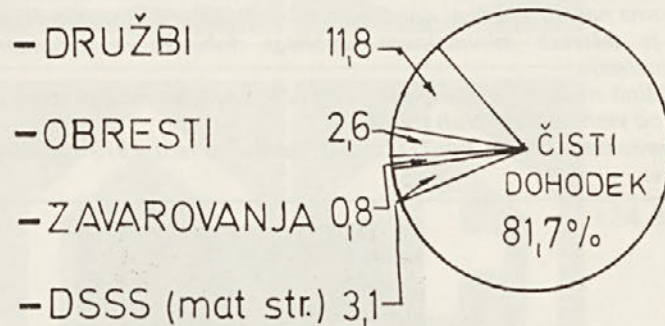
B. RAZPOREJANJE DOHODKA

Ko smo izračunali dohodek, smo prišli do tistih sredstev, ki jih potem razporejamo za različne namene, kar pa ostane je čisti dohodek. Dohodek razporejamo za skupne in splošne potrebe. Nekatere obveznosti iz dohodka so določene z zakonom in s

sprejetimi samoupravnimi sporazumi, druge so dogovorjene na podlagi pogodbenih ali drugačnih obveznosti.

Dohodek razporejamo tako, da najprej poravnamo obveznosti temeljnih organizacij, ki opravljajo dejavnosti izobraževanja, kulture, znanosti in druge dejavnosti skupnega pomena, obveznosti do delovne skupnosti strokovnih služb, zakonske obveznosti, pogodbene in druge obveznosti. Ko odštejemo od dohodka vse obveznosti, ostane čisti dohodek. Za leto 1979 načrtujemo čisti dohodek v višini 12.795.000,— din. Spodnji grafikon nam prikazuje razporejanje dohodka po glavnih obveznostih, kot ga načrtujemo za leto 1979.

PRISPEVKI

NAČRT RAZPOREDITVE ČISTEGA DOHODKA

Razporejanje čistega dohodka načrtujemo po enakih načelih, kot smo opravili njegovo razporeditev ob bilanci za leto 1978. Razporedili ga bomo na štiri dele in sicer na osebne dohodke za živo delo, osebne dohodke za minulo delo, na akumulacijo in na rezerve.

V rezerve moramo razporediti vsaj tolikšen del čistega dohodka, kakor ga določa zakon. Ta določa izločanje v rezerve v višini 2,5 % od dohodka in to tudi načrtujemo. Čisti dohodek, zmanjšan za rezerve, razporedimo nadalje na podlagi osnov in meril, ki smo jih zapisali v naše samoupravne sporazume in sicer:

- — za živo delo na podlagi vloženega dela in višine dohodka,
- — za minulo delo in akumulacijo na podlagi uporabljenih sredstev in višine dohodka.

Kot izhodiščne osnove za razporejanje čistega dohodka uporabljamo torej naslednjo stvarno podlago:

IZHODIŠČNE OSNOVE ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA

1-VLOŽENO DELO (z DSSS in BLP)	491.535 ED
2-VSA UPORABLJENA SREDSTVA	13.694.000 din
3-POSLOVNI SKLAD KOT VLOŽE = -NO MINULO DELO DELAV. TOZD	6.984.000 din

Osnove in merila, ki jih uporabljamo za razporejanje čistega dohodka smo izpeljali iz naslednjih treh temeljnih načel:

a) Osebnih dohodkov za živo delo morajo slediti gibanju dohodka in življenjskih stroškov. Živemu delu pripada v osnovi najmanj toliko osebnega dohodka, kolikor je bilo vložnega dela izraženega v enotah dela in ovrednotenega s takšno vrednostjo enote dela, da ustreza zadovoljevanju osnovnih življenjskih potreb (minimalni osebni dohodek).

b) pravice delavcev iz minulega dela in obveznosti za akumulacijo se ravna po velikosti uporabljenih sredstev in po višini dohodka tako, da izločimo za akumulacijo in osebne dohodke sorazmerno več sredstev, kadar so uporabljena sredstva večja, ali kadar je dohodek višji.

c) Pravice delavcev iz živega in minulega dela ter obveznosti za akumulacijo so udeležene v čistem dohodku enako (proporcionalno), to je v takem razmerju, kakršno je razmerje njihovih obračunskih osnov.

V načrtu za leto 1979 smo ugotovili, da moramo uporabiti naslednje obračunske osnove in merila:

● (a) Zvezni izvršni svet predvideva podražitev življenjskih stroškov za 11 %. To smo upoštevali tudi v našem načrtu in smo za toliko povečali minimalno ovrednotenje „enote dela“. Ker je bila ta lansko leto obračunana po 15,07 din za enoto, pomeni 11 % podražitev življenjskih stroškov, da jo moramo povečati na 16,73 din. V kolikor bo dejanska podražitev med letom večja, bomo to upoštevali pri izračunih za vsako tromesečje.

Če pomnožimo število načrtovanih enot dela z revalorizirano vrednostjo za to leto, dobimo minimalne osebne dohodke, ki so obračunska osnova za izračun deleža živega dela v čistem dohodku.

Minimalni osebni dohodek = 491.535 ED X 16,73 din = 8.223.000 din.

● (b) Pri uresničevanju drugega načela uporabljamo dvoje meril. Prvo za izmero kritja in drugo za določitev obračunskih osnov, za obvezo do akumulacije in za pravice iz minulega dela delavcev.

1. Merilo je „višina kritja“ za delo, za akumulacijo in živo in minulo delo (prej smo to imenovali relativno stopnjo dohodka).

Višino kritja ugotavljamo tako, da primerjamo doseženi, oziroma načrtovani čisti dohodek z minimalnim čistim dohodkom. Ta je seštevek minimalnega osebnega dohodka iz minimalne akumulacije.

Višino minimalne akumulacije določa samoupravni sporazum na 5 % od vseh uporabljenih sredstev.

Predvidevamo, da bo TOZD TG ustvaril v letu 1979 naslednje kritje:

minimalni OD	8.223
+ minimalna akumulacija (5 %)	685
= minimalni ČD	8.908
dejanski ČD	12.145
kritje = $\frac{\text{dejanski ČD}}{\text{minimalni ČD}}$	8.908
= kritje	136,3

2. Merilo za določanje stopnje akumulacije in osebnih dohodkov iz minulega dela določamo na podlagi tabele iz samoupravnega sporazuma, ki je izračunana tako, da zagotavlja povečano izločanje akumulacije in osebnih dohodkov iz minulega dela, če so uporabljena sredstva večja ali dohodek večji.

ČE JE KRITE	100	110	140	160	180	200
JE % AKUMULACIJE	5%	5,4%	6,6%	7,4%	8,2%	9,7%
JE % ZA OSEB. DOHODKE IZ MINUL. DELA	0%	0,6%	2,4%	3,6%	4,8%	6%

Obračunsko osnovo za akumulacijo in pravice iz minulega dela izračunamo tako, da z ustreznimi odstotki iz tabele (izpostavljen pod lupo) pomnožimo:

— pri obračunski osnovi za akumulacijo vsa uporabljena sredstva

● pri obračunski osnovi za osebne dohodke iz minulega dela poslovni sklad, ki predstavlja vloženo delo delavcev v TOZD.

● (c) Uporabo tretjega načela, na podlagi katerega razporedimo dejansko ustvarjeni dohodek za posamezne namene, prikazujemo v naslednji tabeli. V prvem stolpcu navajamo obračunske osnove, v drugem procentualno udeležbo posameznih osnov v njihovem seštevku in v tretjem procentualno razporeditev dejanskega dohodka po namelih.

OBRAČUNSKO OSNOVE IN DEJANSKA RAZP. ČISTEGA DOHOD.

OBRAČUNSKO OSNOVE	1. NAMEN	v000din	DEJANSKA RAZP. ČD	2. ZA NAMEN
MINIM. OS. DOHODEK	8223	88,9	10,793	SREDSTVA ZA OSEB. DOH. IN SKUP. PORABO
OSNOVE ZA AKUMU. 6,4 % VSEH SREDSTEV ZA OSEB. DOHODKE	876	9,5	1,150	ZA AKUMULACIJO
NA PODLAGI MIN. DEL. 22% OD POSL. SKLADA	154	1,6	202	ZA OSEB. DOH. NA PODLAGI MIN. DELA
SKUPAJ OSNOVE	9.253	100 %	12,145	SKUPAJ ČD

Pri razlagi bilance smo uporabili nekoliko drugačno tabelo računa. Izračunali smo koeficient dohodka glede na osnove. Gornji prikaz pa nazorneje prikazuje proporcionalnost sistema. Ker je osnova za osebne dohodke udeležena v seštevku osnov za 88,9 %, pripada osebnim dohodkom tudi 88,9 % dejanskega čistega dohodka.

Načrtovani čisti dohodek naše TOZD nam torej omogoča, da računamo v tem letu z 21,5 % povečanimi sredstvi za osebne dohodke, z 14,2 % manjšimi sredstvi za akumulacijo in z 37,5 % manjšimi osebnimi dohodki iz minulega dela. Na same osebne dohodke odpade 88,9 % vseh sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, to znaša samo za TOZD (brez DSSS in BLP) 7.769.000,— din. Na podlagi teh sredstev izračunamo plansko možnost za določitev akontativne vrednosti enote dela po naslednjem načinu:

$$\text{vrednost ED} = \frac{\text{načrtovana sredstva}}{\text{seštevek načrtovanih ED}} = \frac{7.769.000}{410.782} = 18,91$$

Delavski svet predlaga, naj se akontacija VED določi na 19,00 din, načrtovani višek pa razdeljuje, ko bo dejansko ustvarjen.

Akontativna vrednost OD bo torej v letu 1979 za 14 % višja kot izplačana vrednost dela v letu 1978.

UKREPI ZA DOSEGANJE CILJEV

Z ukrepi si postavljamo temeljne naloge, katerim bomo v tem letu posvečali več pozornosti, da bi na ta način v naši TOZD odpravljali probleme, ki zmanjšujejo naše delovne uspehe.

V letu 1979 bomo v prvi vrsti skrbeli za:

— zmanjševanje režijskih del in vzpodbujali večjo odgovornost na režijskih delih;

— doseganje čim višjega dohodka in sicer tako, da bomo vpeljali dopolnilni proizvodni program, s čimer bi dosegli zapolnitev izpadov, ki nastajajo zaradi zunanjih vplivov (sušilne kapacitete itd.);

— zmanjševanje rastočega obsega izostankov z dela;

— nadaljnje izgrajevanje samoupravljanja na vseh področjih našega življenja in dela.

novoles

23. aprila 1979

LESNI KOMBINAT NOVO MESTO – STRAŽA

PLAN IN UKREPI ZA NJEGOVO IZVRŠITEV

S TEM PLANOM IN UKREPI SI V NAŠI TOZD POSTAVLJAMO NALOGE IN DOLŽNOSTI, S KATERIMI SE OBVEZUJEMO, DA BOMO V LETU 1979 USPEŠNO DOSEGALI TISTE CILJE, ZARADI KATERIH ZDRUŽUJEMO SVOJE DELO, TO JE, DA BOMO USPEŠNO ZADOVOLJEVALI SVOJE IN SKUPNE POTREBE.

1. CILJI NACRTA IN UKREPOV

Ko pristopamo k delu, si vedno postavljamo cilje, ki dajejo smisel našemu delu, obenem pa nam dajejo tudi pogum, da začeto delo kljub težavam tudi končamo. Tudi v naši TOZD si za leto 1979 postavljamo cilje našega dela in sicer: povečanje dohodka ter iz njega izvirajoče povečanje sredstev za osebne dohodke, povečanje sredstev za skupno in splošno porabo ter povečanje sredstev za akumulacijo.

1. POVEČANJE DOHODKA

Povečanje dohodka je v samoupravni urejeni družbi temeljni cilj planov gospodarjenja. Iz dohodka se napajajo vsa tri področja družbene potrošnje: tako osebna, skupna in splošna kot tudi investicijsko-razvojna potrošnja. Zato velja osnovno pravilo: povečanje dohodka omogoča boljše zadovoljevanje vseh potreb!

TOZD
TVP

+41,1%

2. POVEČANJE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE

Osebni dohodki in skupna poraba so viri osebne potrošnje. Osebni dohodki nam omogočajo življenjski standard, to je, kolikor zaslužimo, toliko imamo. Najmanj, kar moramo s svojim delom zagotoviti je, da zagotovimo rast sredstev za osebne dohodke v tej višini, kot rastejo življenjski stroški. S tem ustvarimo enak življenjski standard kot v preteklem letu. Vsi pa težimo za tem, da se naši življenjski pogoji zvišujejo, zato si postavljamo cilj povečanja sredstev za osebne dohodke. Več sredstev ustvarimo, višje osebne dohodke dosežemo – vendar le z delom.

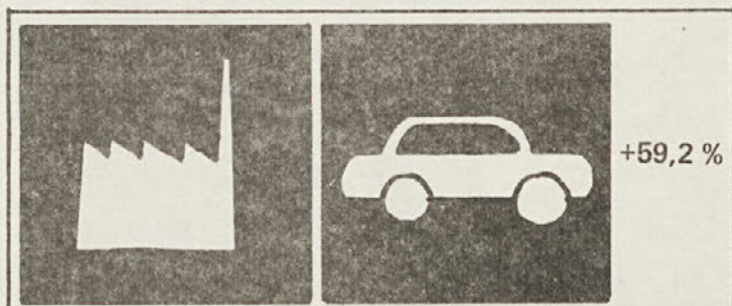
3. POVEČANJE SREDSTEV ZA SKUPNO IN SPLOŠNO POTROŠNJO

Vzporedno z rastjo osebnih življenjskih pogojev skrbimo v naši družbi tudi za skupni in splošno družbeni razvoj, preko katerega zadovoljujemo skupne in splošne potrebe oz. naš skupni družbeni standard. S sredstvi za skupno porabo omogočamo preko samoupravnih interesnih skupnosti razvoj kulture, zdravstva, vzgoje in izobraževanja ter socialnega varstva, s sredstvi za splošno porabo pa omogočamo delovanje vsem ostalim ustanovam naše družbe. V letu 1979 bomo v ta namen omogočili povečanje sredstev za 48,4 %. Boljši družbeni standard je enako pomemben kot naš osebni, zato moramo vplivati tudi na njegovo rast in program.

4. SREDSTVA ZA AKUMULACIJO

Razvoj družbe in TOZD zahteva nenehno širjenje materialnih osnov dela. Širimo jih tako, da neprestano vlagamo del sredstev za investicije. V naših samoupravnih sporazumih smo se obvezali, da bomo odredili za akumulacijo več sredstev, če bo večji dohodek. V letu 1979 bomo povečali razporeditev sredstev za akumulacijo za 59,2 %. S tem ko izločamo sredstva za akumulacijo, si v bodoče zagotavljamo izboljšanje delovnih pogojev in večanje dohodka. Sredstva za akumulacijo omogočajo torej razvoj TOZD in družbe!

OPOMBA: Na desni strani navedene številke in odstotki pomenijo, za koliko povečujemo posamezna sredstva v letu 1979 v primerjavi z letom 1978. Na primer: če je pri dohodku +41,1 %, pomeni, da bomo v letu 1979 povečali dohodek za toliko odstotkov. Ne pomeni pa to na primer, da bomo povečali osebne dohodke za 29,2 % na delavca, ampak se bo za toliko povečala le skupna masa za osebne dohodke.

II. POGOJI GOSPODARJENJA V LETU 1979

Ko stopamo v novo poslovno leto, moramo upoštevati pogoje, v katerih bomo gospodarili. Ti pogoji so predvsem: zmogljivosti (prostorske in strojne), s katerimi razpolagamo, tržno povpraševanje in povpraševanju ustrezna izbira proizvodnega programa ter gibanje cen na tržišču.

ZMOGLJIVOSTI

V letošnjem letu bomo gospodarili v boljših pogojih kot lani. Lani smo namreč ustvarili dve novi zmogljivosti: proizvodnja plastificiranih iverk in proizvodnjo tuš kabin. Zaradi pomanjkanja surovin pa smo zmanjšali proizvodnjo vezanih plošč. Celotne proizvodne zmogljivosti so se kljub temu povečale, zato ima TOZD ugodnejše pogoje za povečanje proizvodnje in dohodka.

2. TRŽNO POVPRASEVANJE

Tržno povpraševanje po naših izdelkih bo v tem letu ugodno. Pričakujemo, da bodo šli izdelki vezanega lesa dobro v prodajo, prav tako pričakujemo, da se bodo dobro prodajali izdelki plastificirane iverke, le prodaja tuš kabin je nekoliko bolj zahtevna, ker je to nov proizvod.

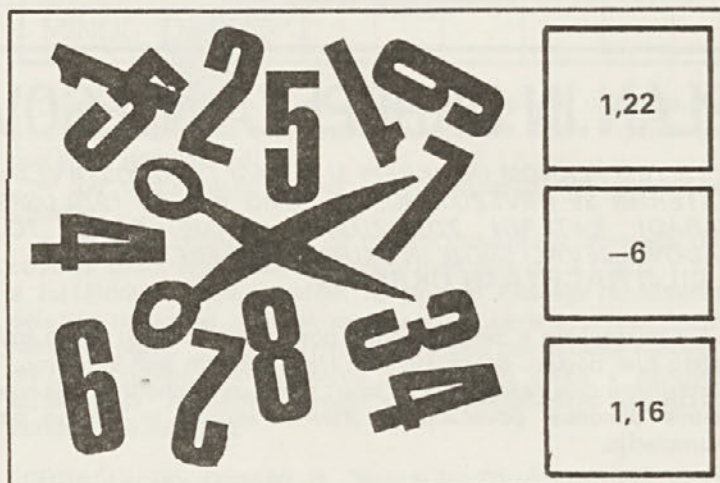
3. STRUKTURA PROIZVODNEGA PROGRAMA

S spremembami proizvodnih zmogljivosti smo spremenili tudi strukturo proizvodnega programa: proizvajali bomo bolj atraktivne izdelke: predale in tuš kabine. Poleg tega smo v proizvodnji vezanih plošč izbrali boljši asortiman: prešli smo na proizvodnjo oplemenitenih vezanih plošč, na proizvodnjo oplemenitenih

vezanih plošč in povečali proizvodnjo finaliziranih plošč. S tem smo dosegli bistveno boljšo strukturo proizvodnega programa.

4. ŠKARJE CEN

Razmerje med rastjo nabavnih in prodajnih cen bistveno vpliva na ekonomski položaj TOZD. V letu 1979 gre razmerje te rasti za našo TOZD v negativno smer: cene surovinam in repromaterialu rastejo za 6 % hitreje kot pa cene naših izdelkov. To pomeni, da se bomo v tem letu srečevali s problemi, ki jih prinašajo škarje cen. Novo usposobljene zmogljivosti in boljša struktura proizvodnega programa pa nam vendarle omogočajo delno preseganje negativnih vplivov škarij cen.

III. NAČINI DOSEGANJA DOHODKA

Dohodek so ustvarjena sredstva, ki jih v samoupravno urejeni družbi po samoupravni poti delimo za različne namene. Pomembno je, da v TOZD ustvarimo čim večji dohodek. Zato moramo na začetku leta izbrati čim boljše poti ali načine, da bomo ta cilj dosegli. Možnosti za doseganje boljšega dohodka so vedno naslednje: povečanje proizvodnje, optimalizacija proizvodnje ali čimbolj ekonomsko uspešna struktura proizvodnje, povečanje učinkovitosti dela in težnja po zmanjševanju proizvodnih stroškov.

1. POVEČANJE PROIZVODNJE

V letu 1979 bomo vrednost proizvodnje v primerjavi z letom 1978 povečali za 44,8 %. Tako velik odstotek povečanja vrednosti proizvodnje v letošnjem letu bomo zagotovili s prestrukturiranjem celotnega proizvodnega programa. Tako bomo v letošnjem letu v primerjavi z lanskim letom povečali proizvodnjo predalov in tuš kabin, zmanjšali pa bomo proizvodnjo vezanega lesa. Proizvodnjo predalov bomo v primerjavi z lanskim letom povečali za 152.248 m² letno, proizvodnjo tuš kabin bomo povečali za 5.468 kosov letno, proizvodnjo vezanega lesa pa bomo zmanjšali za 2.070 m² letno. Plan proizvodnje bomo predvidoma uresničevali, ne da bi povečevali število zaposlenih. Med celim letom pa bomo še naprej iskali tehnične in druge izboljšave, ki bodo omogočale humanizacijo dela in doseganje čim boljših delovnih rezultatov.

PLAN PROIZVODNJE ZA 1979

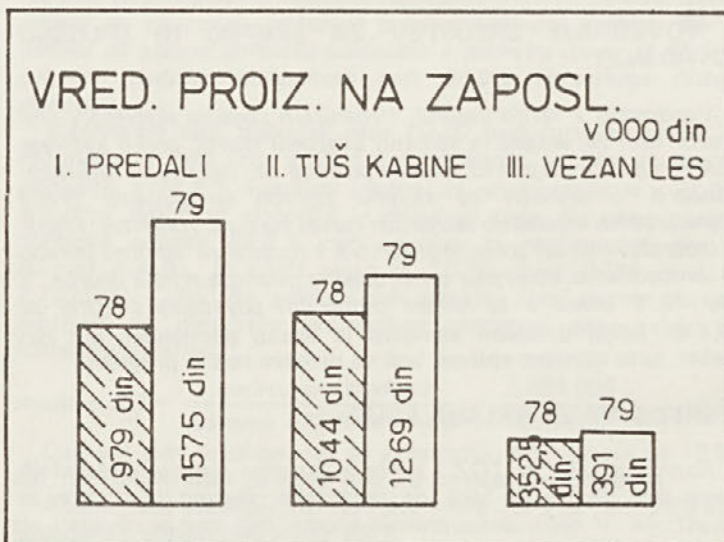
NAZIV PROIZVODA	ENOTA MERE	PROIZ. 1978	PLAN PROIZ. 79	INDEKS 79/78
Predali	m ²	7.709	270.000	
Tuš kabine	kom	1.032	6.500	629,8
Vezan les	m ³	9.450	7.380	78,1
PLAN PROIZVODNJE v 000 din		116,045	* 167,993	144,8

* PO CENAH V LETU 1979

2. OPTIMALIZACIJA PROIZVODNEGA PROGRAMA

Če hočemo dosegati višji dohodek, moramo tudi proizvodni program ustrezno prilagajati trgu in zmogljivostim. Podatki v tabeli

nam kažejo, kako smo v ta namen prilagajali proizvodni program, torej, da bi dosegali čimboljše rezultate. Najboljše ekonomske rezultate nam prinaša proizvodnja predalov, saj vrednost na zaposlenega znaša 1.575.000.— din, nekoliko manjše, a vendar dobre rezultate prinaša proizvodnja tuš kabin, saj vrednost na zaposlenega znaša 1.269.000.— din. Precej slabše rezultate prinaša proizvodnja vezanega lesa, katerega vrednost na zaposlenega znaša komaj 391.000.— din. Kot smo videli že pri planu proizvodnje, smo se odločili za povečanje proizvodnje predvsem predalov in tuš kabin, na drugi strani smo pa zmanjšali proizvodnjo vezanega lesa. S tako odločitvijo bo proizvodnja učinkovitejša.

3. UČINKOVITOST DELA

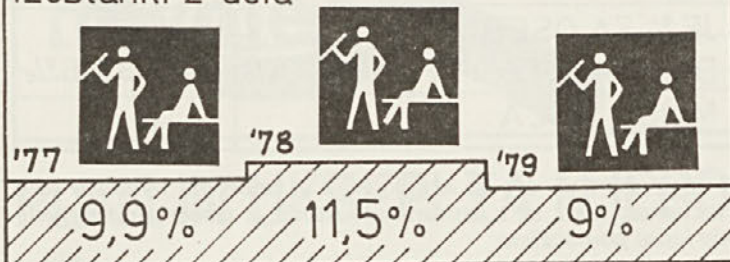
Kaj je to učinkovitost dela?

Učinkovitost dela je predvsem: dobra izraba delovnega časa, dobro izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti in dobra kvaliteta izdelkov. Na učinkovitost dela vpliva v prvi vrsti dobra organizacija dela, odnos delavcev do delovnih nalog in do prisotnosti na delu.

Prisotnost — kakšen odnos imamo do dela?

Prisotnost na delovnem mestu je izredno pomembna, saj bistveno vpliva na doseganje delovnih uspehov vse TOZD. Imamo več vrst odsotnosti z dela (bolniške, neupravičeni izostanki, zamude ipd.). Zato težko dosežemo postavljene delovne naloge. S tem si pa zmanjšujemo dohodek. V letu 1978 smo v primerjavi z letom 1977 zabeležili močan porast izostankov z dela, veliko je bilo predvsem boleznin do 30 dni in neplačanih izostankov. Za leto 1979 se z obvezujemo, da bomo zmanjšali izostanke vsaj na raven iz l. 1977.

izostanki z dela

Delovna učinkovitost — kako jo bomo uresničevali?

V preteklem letu smo sprejeli novo nagrajevanje po delu, s čimer smo hoteli na eni strani doseči pravično nagrajevanje po delu in na drugi strani spodbujati delovno storilnost pri vseh delavcih. Ker v preteklem letu sprejete obveze na vseh področjih dela nismo v celoti uresničili, si za l. 1979 postavljamo novo nalogo: na eni

strani povečati storilnost in na drugi strani dejansko doseči tudi pravično nagrajevanje, to je, da bo bolje nagrajen tisti, ki delo opravi kvalitetno in v predvidenem času, manj pa tisti, ki tega ne stori.

Doseganje delovne učinkovitosti, tako prisotnost na delu kot tudi delovna storilnost, ki jo merimo z merili ugotavljanja delovne učinkovitosti ni zadeva poslovnih organov, kajti če bi bila njihova, bi le-ti izgledali zgolj kot priganjači. To je predvsem naloga vseh delavcev, zlasti pa samoupravnih organov in političnih organizacij, katerih skrb je, da zagotovijo ustrezne odnose do delovnih nalog.

4. ZMANJŠANJE PROIZVODNIH STROŠKOV

Za povečanje dohodka, ki ga nameravamo ustvariti v letu 1979, je poleg cen na tržišču, izbire ustreznega proizvodnega programa, prisotnosti na delu in delovne učinkovitosti pomembna tudi pazljivost v proizvodnem procesu. V samem proizvodnem procesu, torej med delom, lahko vsak delavec, pa naj bo v pisarni (režijski delavci) ali pri stroju, privarčuje veliko denarja. S tem se zmanjšajo stroški proizvodnje, na drugi strani pa na ta način lahko povečamo dohodek, ki ga potem razporejamo. Če na primer dosežemo samo 1 % prihranka pri proizvodnih stroških, dosežemo kar 1,9 % večji dohodek, s tem pa povečamo maso za osebne dohodke za 1,7 %, kar pa ni malo. Tako končno vplivamo tudi na višino osebnih dohodkov. Za leto 1979 si zato postavljamo obvezo, da bomo v tem letu skušali čim bolj zmanjševati vse vrste stroškov, ki nastajajo v proizvodnji. To bomo dosegli z doslednim spoštovanjem meril za ugotavljanje delovne učinkovitosti. Cilj nam bo, da ne bomo presegli planiranih stroškov, obenem pa bomo, kjer bo mogoče, iskali primerne izboljšave, s katerimi bi lahko še bolj zmanjšali proizvodne stroške.

IV. PLAN CELOTNEGA PRIHODKA IN DOHODKA

Celotni prihodek je v denarni obliki izražena vrednost proizvodov, prodanih na trgu. Celotni prihodek je rezultat dela, vgrajenega v izdelke in uspešnosti gospodarjenja, je rezultat poslovne uspešnosti TOZD. Sestavine ustvarjenega prihodka so materialni stroški, amortizacija in dohodek. Prikazali bomo, kolikšen dohodek bomo ustvarili v tem letu, kako ga bomo razdeljevali in po kakšnem načrtu bomo razporejali čisti dohodek.

A. IZRAČUN DOHODKA

Za leto 1979 načrtujemo dohodek v višini 57.157.000.— din. Izračunamo ga iz celotnega prihodka in sicer tako, da od celotnega prihodka, to je od celotne ustvarjene vrednosti prodanih proizvodov naše TOZD, odštejemo materialne stroške in amortizacijo. Materialni stroški so tisti stroški, ki nastajajo v proizvodnji: porabljene surovine, material in posredni stroški (elektrika, gorivo, vzdrževanje itd.). Amortizacija so sredstva, ki jih izločamo za obnavljanje izrabljenih strojev. V tem letu načrtujemo 169.124.000.— din celotnega prihodka. Porabljena sredstva: materialne stroške in amortizacijo, načrtujemo v višini 117.667.000.— din. Ko ta sredstva odštejemo od celotnega prihodka, pridemo do dohodka. Ta metoda izračunavanja nam prikazuje spodnja tabela.

IZRAČUN DOHODKA

CELOTNI PRIHODEK	169,124 din
- MATER. STROŠKI	114,895 din
- AMORTIZACIJA	3,072 din
=	117,967 din
= DOHODEK	57,157 din

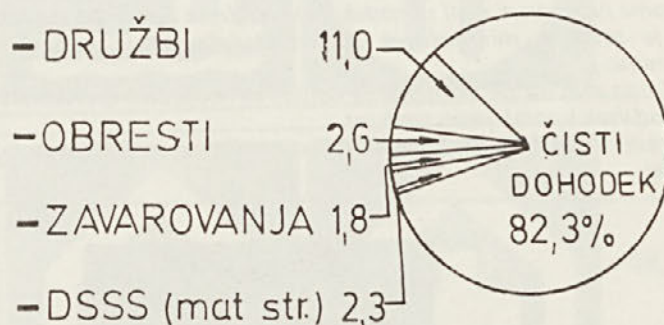
B. RAZPOREJANJE DOHODKA

Ko smo izračunali dohodek, smo prišli do tistih sredstev, ki jih potem razporejamo za različne namene, kar pa ostane, je čisti dohodek. Dohodek razporejamo za skupne in splošne potrebe. Nekatere obveznosti iz dohodka so določene z zakonom in s sprejetimi samoupravnimi sporazumi, druge so dogovorjene na

podlagi pogodbenih ali drugačnih obveznosti.

Dohodek razporejamo tako, da najprej poravnamo obveznosti do temeljnih organizacij, ki opravljajo dejavnosti izobraževanja, kulture, znanosti in druge dejavnosti skupnega pomena, obveznosti do delovne skupnosti strokovnih služb, zakonske obveznosti, pogodbene in druge obveznosti. Ko odštejemo od dohodka vse obveznosti, ostane čisti dohodek. Za leto 1979 načrtujemo čisti dohodek v višini 47.068.00.— din. Spodnji grafikon nam prikazuje razporejanje dohodka po glavnih obveznostih, kot ga načrtujemo za leto 1979.

PRISPEVKI

NAČRT RAZPOREDITVE ČISTEGA DOHODKA

Razporejanje čistega dohodka načrtujemo po enakih načelih, po kakršnih smo opravili njegovo razporeditev ob bilanci za leto 1978. Razporedili ga bomo na štiri dele in sicer na osebne dohodke za živo delo in osebne dohodke za minulo delo, na akumulacijo in na rezerve.

V rezerve moramo razporediti vsaj tolikšen del čistega dohodka, kakor ga določa zakon. Ta določa izločanje v rezerve v višini 2,5 % od dohodka in to tudi načrtujemo. Čisti dohodek, zmanjšan za rezerve, razporedimo nadalje na podlagi osnov in meril, ki smo jih zapisali v naše samoupravne sporazume in sicer:

- za živo delo na podlagi vloženega dela in višine dohodka,
 - za minulo delo in akumulacijo na podlagi uporabljenih sredstev in višine dohodka.
- Kot izhodiščne osnove za razporejanje čistega dohodka uporabljamo torej naslednjo stvarno podlago:

IZHODIŠČNE OSNOVE ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA

1-VLOŽENO DELO (z DSSS in BLP)	1,713,438	ED
2-VSA UPORABLJENA SREDSTVA	29,911,000	din
3-POSLOVNI SKLAD KOT VLOŽE = -NO MINULO DELO DELAV. TOZD	17,049,000	din

Osnove in merila, ki jih uporabljamo za razporejanje čistega dohodka, smo izpeljali iz naslednjih treh temeljnih načel:

a) Osebnih dohodkov za živo delo morajo slediti gibanju dohodka in življenjskih stroškov. Živemu delu pripada v osnovi najmanj toliko osebnega dohodka, kolikor je bilo vložnega dela izraženega v enotah dela in ovrednotenega s takšno vrednostjo enote dela, da ustreza zadovoljevanju osnovnih življenjskih potreb (minimalni osebni dohodek).

b) Pravice delavcev iz minulega dela in obveznosti za akumulacijo se ravna po velikosti uporabljenih sredstev in po višini dohodka tako, da izločamo za akumulacijo in osebne dohodke sorazmerno več sredstev, kadar so uporabljena sredstva večja, ali kadar je dohodek višji.

c) Pravice delavcev iz živega in minulega dela ter obveznosti za akumulacijo so udeležene v čistem dohodku enako (proporcionalno), to je v takem razmerju, kakršno je razmerje njihovih obračunskih osnov.

V načrtu za leto 1979 smo ugotovili, da moramo uporabiti naslednje obračunske osnove in merila:

● (a) Zvezni zvršni svet predvideva podražitev življenjskih stroškov za 11 %. To smo upoštevali tudi v našem načrtu in smo za toliko povečali minimalno ovrednotenje „enote dela“. Ker je bila ta lansko leto obračunana po 15,07 din za enoto, pomeni 11 % podražitev življenjskih stroškov, da jo moramo povečati na 16,73 din. V kolikor bo dejanska podražitev med letom večja, bomo to upoštevali pri izračunih za vsako trimesečje.

Če pomnožimo število načrtovanih enot dela z revalorizirano vrednostjo za to leto, dobimo minimalne osebne dohodke, ki so obračunska osnova za izračun deleža živega dela v čistem dohodku. Minimalni osebni dohodek = 1.713.438 ED x 16,73 din = 28.666.000 din.

● (b) Pri uresničevanju drugega načela uporabljamo dvoje meril: prvo za izmero kritja in drugo za določitev obračunskih osnov, za obvezo do akumulacije in za pravice iz minulega dela delavcev.

1. Merilo je „višina kritja“ za delo, za akumulacijo in živo in minulo delo (prej smo to imenovali relativno stopnjo dohodka).

Višino kritja ugotavljamo tako, da primerjamo doseženi, oziroma načrtovani čisti dohodek z minimalnim čistim dohodkom. Ta je seštevek minimalnega osebnega dohodka iz minimalne akumulacije.

Višino kritja ugotavljamo tako, da primerjamo doseženi, oziroma načrtovani čisti dohodek z minimalnim čistim dohodkom. Ta je seštevek minimalnega osebnega dohodka iz minimalne akumulacije.

Predvidevamo, da bo TOZD TVP ustvaril v letu 1979 naslednje kritje:

minimalni OD	28.666
+ minimalna akumulacija (5 %)	1.496
= minimalni ČD	30.162
dejanski ČD	44.688
kritje =	
dejanski ČD	44.688
minimalni ČD	30.162
= kritje	148,2

2. Merilo za določanje stopnje akumulacije in osebnih dohodkov iz minulega dela določamo na podlagi tabele iz samoupravnega sporazuma, ki je izračunana tako, da zagotavlja povečano izločanje akumulacije in osebnih dohodkov iz minulega dela, če so uporabljena sredstva večja ali dohodek večji.

ČE JE KRITJE	100	110	140	160	180	200
JE % AKUMULACIJE	5%	54%	66%	74%	82%	97%
JE % ZA OSEB DOHODKE IZ MINUL. DELA	0%	0,6%	2,4%	3,6%	4,8%	6%

Obračunske osnove za akumulacijo in pravice iz minulega dela izračunamo tako, da z ustreznimi odstotki iz tabele (izpostavljena pod lupo) pomnožimo:

● pri obračunski osnovi za akumulacijo vsa uporabljena sredstva,

● pri obračunski osnovi za osebne dohodke iz minulega dela poslovni sklad, ki predstavlja vloženo delo delavcev v TOZD.

● (c) Uporabo tretjega načela, na podlagi katerega razporedimo dejansko ustvarjeni dohodek za posamezne namene, prikazujemo v naslednji tabeli. V prvem stolpcu navajamo obračunske osnove, v drugem procentualno udeležbo posameznih osnov v njihovem seštevku in, v tretjem procentualno razporeditev dejanskega dohodka po namenih.

OBRAČUNSKÉ OSNOVE IN DEJAN. RAZD. ČISTEGA DOHOD.

OBRAČUNSKÉ OSNOVE		DELEŽ V SEŠTEVKU	DEJANSKA RAZPOR. ČD	
1. NAMEN	v000din		v000din	2. ZA NAMEN
MINIM. OS. DOHODEK	28,666	91,70	40,979	SREDSTVA ZA OSEB. DOH. IN SKUP. PORABO
OSNOVE ZA AKUMU. 6,9% VSEH SREDSTEV ZA OSEB. DOHODKE	2,064	6,60	2,949	ZA AKUMULACIJO
NA PODLAGI MIN. DEL. 29% OD POSL. SKLADA	494	1,70	760	ZA OSEB. DOH. NA PODLAGI MIN. DELA
SKUPAJ OSNOVE	31,254	100 %	44,688	SKUPAJ ČD

Pri razlagi bilance smo uporabili nekoliko drugačno tabelo računa. Izračunali smo koeficient dohodka glede na osnove. Gornji prikaz pa nazorneje prikazuje proporcionalnost sistema. Ker je osnova za osebne dohodke udeležena v seštevku osnov za 91,70 %, pripada osebnim dohodkom tudi 91,70 % dejanskega čistega dohodka.

Načrtovani čisti dohodek naše TOZD nam torej omogoča, da računamo v tem letu z 29 % povečanimi sredstvi za osebne dohodke, z 59,2 % večjimi sredstvi za akumulacijo in 4-krat večjimi osebnimi dohodki iz minulega dela. Na same osebne dohodke odpade 91,7 % vseh sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, to znaša samo za TOZD (brez DSSS in BLP) 1.149.000,— din. Na podlagi teh sredstev izračunavamo plansko možnost za določitev akontativne vrednosti enote dela po naslednjem načinu:

$$\text{vrednost ED} = \frac{\text{načrtovana sredstva}}{\text{seštevek načrtovanih ED}} = \frac{31.149.000}{1.519.178} = 20,50 \text{ din}$$

Delavski svet predlaga, naj se akontacija VED določi na 19,00 dir načrtovani višek pa razdeljuje, ko bo dejansko ustvarjen.

Akontativna vrednost OD bo torej v letu 1979 za 14 % višja kot izplačana vrednost enote dela v letu 1978.

UKREPI ZA DOSEGANJE CILJEV

Z ukrepi si postavljamo temeljne naloge, katerim bomo v tem letu posvečali več pozornosti, da bi na ta način v naši TOZD odpravljali probleme, ki zmanjšujejo naše delovne uspehe.

V letu 1979 bomo v prvi vrsti skrbeli za:

— sprotno spremljanje izpolnjevanja proizvodnega plana po

obsegu in stroških, da bomo lahko pravočasno odstranjevali napake in odstopanja,

— pospešeno izpopolnjevanje proizvodnega programa v vseh vrstah proizvodnje z upoštevanjem tržnega povpraševanja in ekonomičnosti,

— nadaljnje izgrajevanje samoupravljanja na vseh področjih našega življenja in dela.